

# OSTATNIE WIADOMOŚCI

Redakcja i Administracja  
ul. Rydza Śmigłego Nr 8  
Telefon Nr 59.

## GRODZIENSKIE

Cena 10 gr.

Rok IV.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr 244

### Szósty dzień Międzynarodowego Turnieju Lotniczego

## BAJAN PROWADZI

### Niemieccy piloci i konstruktorzy są pewni zwycięstwa



Zdjęcie nasze przedstawia przylot na Pole Mokotowskie samolotu angielskiego, wiozącego grupę pasażerów zagranicznych. Na lotnisku stają samoloty biorące udział w Międzynarodowym Turnieju Lotniczym.

Mglisty, bezsłoneczny ranek na lotnisku Mokotowskim.

Już od 3-30 odbywa się dalszy ciąg rozpoczętego dnia ubiegłego turnieju składania i rozkładania maszyn. Ilość prób jest nieograniczona, więc konkurencja trwa długo.

Około godziny dziewiątej trybuna zwolna poczynają zapalać się publicznością. Są to „przysięgli” entuzjaści lotnictwa, którzy nie opuścili dotychczas ani jednego dnia Challenge'u. Najwięcej dzieci — małych chłopców, przyszłych wielkich lotników.

#### ZAWODY W TOKU

Jest też i słońce — może tak że ciekawe wyników? Kładzie się płonącym blaskiem na lotnisko, które, w jego promieniach, skrzy się i mieni tysiącami barw. Podobne do ogromnych kwiatów stoja na polu białe Messerschmidty, Hiselery i Klemmy, czerwone Bredy, zielone A. R. M'y i białoczerwone polskie R. W. D. i Pezetelki. Konkurencja trwa.

Mimo niewysokiej punktacji możność składania i rozkładania skrzydeł stanowi warunek dopuszczenia samolotu do zawodów. Punktowane są w niej dodatkowo te maszyny, których szerokość, po złożeniu, nie przekracza 4, 5 m. przy wysokości nie większej od 3,5 m.

Lotnikom dolicza się punkty, jeżeli czas składania i rozkładania samolotu nie przekracza w sumie 10-u minut. W przeciwnych wypadkach „spija” się punkty karne.

#### ROZBIERANIE SAMOLOTÓW

Przeglądamy się bliska procedura składania jednej z potężnych maszyn niemieckich. Jest to samolot, oznaczony Nr. 12, typu Messerschmidt, pilotowany przez Ottona Brindlingera.

Na dany znak lotnik z mechanikiem Methnerem błyskawicznie przekraczają śrubki u nasady jednego i drugiego skrzydła. Skrzydła są wolne. Mgnienie oka i maszyna stoi już złożona — odpoczywający ptak. Znów chwila — suchy trzask — skrzydła rozłożone, ptak gotowy do lotu.

Złożona maszyna przesuwana jest przez bramkę. Mierzenie odbywa się przy pomocy dwóch prostopadłych linek, które są odpowiednio regulowane.

#### I ZNÓW W POWIETRZU!

Niektóre samoloty, natychmiast po rozłożeniu skrzydeł, startują do lotu. W ten sposób komisja kontroluje sprawność maszyn.

Podkreślamy ogromnie dodatnie zjawisko, jakim jest fakt, że dotychczas żadnemu z samo-

lotów nie przyznano punktów karnych. Świadczy to o wysokiej technice konstrukcji.

#### OBLICZANIE PUNKTÓW

O drugiej próbie są skończone — teraz odbywa się żmudna procedura obliczania punktów.

Korzystając z przerwy, udajemy się z dwoma niemieckimi lotnikami, Krafem Eberhardtem i Wolfem Hirthem do kawiarni. Przy „pół czarnej” rozmowa toczy się oczywiście o Turnieju.

#### PRZYLECIELI PO TRIUMF

Hirth jest jednym z najlepszych pilotów Niemiec i bierze już udział w trzecim turnieju. Jest on bratem znanego konstruktora, w którego silniki produkowane przez szwajcarską fabrykę samolotów, zaopatrzone są niemal wszystkie maszyny Challenge'owe.

Zapytany o to, czy myśli, że niemiecki Aero-klub zwycięży w tegorocznych rozgrywkach, odpowiada bez namysłu:

— Oczywiście. Wszyscy tak myślimy!

Obaj piloci są bardzo dumni ze swej eskadry. Eberhard objaśnia nam dokładnie walory posiadanego samolotu.

— Jest to Klemm o trzy-smigłowym motorze Argos, nie zwykle precyzyjnie i komfortowo wykończony.

Niemiec zaznacza specjalnie, że, chociaż w myśl regulaminu wszystkie maszyny muszą być czteroosobowe, tylko ich Messerschmidty, Klemmy i Fiordery odpowiadają w 100-u procentach temu warunkowi i rzeczywiście mają dwa razy po dwa siedzenia... nie, najwygodniejsze fotele.

#### OPINIA NIEMCÓW O POLSKICH APARATACH

— A co panowie sądzą o naszych samolotach?

— O, wasze maszyny zaimponowały nam ogromnie! Nie spodziewaliśmy się takiego postępu w ciągu dwóch lat. Szczerze mówiąc R. W. D. 9 robią wrażenie niebywale trafnych — pewno rozwijają też dużą szybkość!

— Heil! Heil! Heil!

Podchodzi do nas p. Dieklich von Kolischer - Horn, konstruktor silników Argos, używanych przez cztery samoloty niemieckie. I on też jest dobrej myśli:

— Czy wygramy? Przyjechałszy poto, żeby wygrać!

#### W HANGARACH

Uprzejmi lotnicy zapraszają nas do hangarów. Mieszczą się one hen daleko, po drugiej stronie Mokotowskiego pola. Panuje tu wzorowy ład i porządek — piękne maszyny „mieszkają” w lokalach, całkowicie przystosowanych do ich wspaniałości.

Spostrzegamy srebrno-białą maszynę o trzech trzy-smigłowych motorach, ogromnego ptaka, który w niepojęty sposób łączy w sobie wrażenia potęgi i lekkości.

#### DOTYCHCZASOWE WYNIKI

Całkowitej punktacji z konkurencji składania i rozkładania samolotów jeszcze nie obliczono. Najwięcej punktów możliwych do zdobycia jest 36. Taką liczbę punktów uzyskały wszystkie nasze samoloty R. W. D. 9.

Ogólna punktacja dotychczasowa — (suma punktów za szybkość minimalną, próbę rozruchu silnika i rozkładanie i składanie) czolowych zawodników wynosi:

1. Bajan — 143 punkty (Polska).

2. Anderle — 139 punktów (Czechosł.).

3. Ambruz — 136 punktów (Czechosł.).

4. Florjanowicz — 124 punkty (Polska).

Zaznaczamy, że Niemcy nie otrzymali jeszcze punktacji za rozkładanie i składanie maszyny, zaś Włosi za składanie i rozkładanie, oraz za szybkość minimalną. Wobec powyższego ogólna ich punktacja jest narazie niewiadoma.

#### Spłata pożyczki zapak.

W b. miesiącu przypada płatność raty kolejnej pożyczki zaciągniętej przez Polskę przy wydzierżawieniu Monopolu Zapalczanego koncernowi Kreuger et Toll. Na cel powyższy przekaże Ministerstwo Skarbu, Bankowi Polskiemu 6.000.000 zł.

### Morderczy napad rabunkowy

KATOWICE (PAT) — Wczoraj o godzinie 9 rano dokonano na drodze między Cwiklicami a Miedziną morderczego napadu rabunkowego na listonosza Karola Głowale, który w asystencji posterunkowego Pastekiego wioził 7.000 zł. z urzędu pocztowego w Pszczynie do agencji pocztowej w Miedzinie.

Gdy wiozący pieniądze znaleźli się na drodze obok lasu, spostrzegli dwóch mężczyzn, idących drogą w przeciwnym kierunku. W czasie wymijania jadących mężczyźni wyciągnęli rewolwery, strzelając równo cześnie do listonosza i posterunkowego. Obaj jadący, ciężko ranni, spadli nieprzytomni z rowerów, a bandyci, zrabowawszy pieniądze, zbiegli.

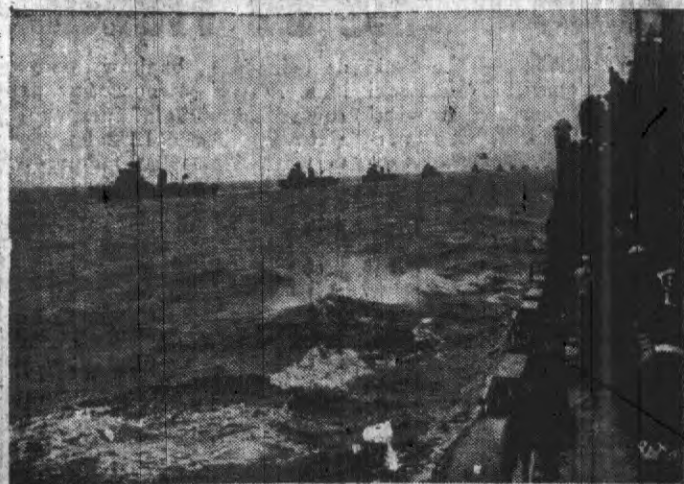
Na odgłos strzałów nadbiegli na miejsce zbrodni pracownicy na pobliskim polu wieśniacy. Rannych odwieziono do szpitala w Pszczynie. Stan obu jest b. ciężki.

Ślady pościgu za bandytami naprowadziły na drugą ich zbrodnię, dokonaną w lesie w Studziennej, gdzie natrafiono na zwłoki gajowego, Masnego Józefa. Bandyci uciekając ze swym łupem, natknęli się prawdopodobnie w lesie na gajowego, który usiłował ich zatrzymać. Bandyci dwoma strzałami położyli gajowego trupem na miejscu. Policja prowadzi energiczny pościg. Na miejsce zbrodni przybyli wiceprokurator Mehoffer i naczelnik urzędu śledczego Chomrański.

### Pioruny biją w samoloty

ST. JOSEPH (Missouri), — (PAT). — W pobliżu St. Joseph samolot pasażerski zaskoczony przez burzę został rażony piorunem.

Od uderzenia pioruna samolot zapalił się i spadł na ziemię. 4-ej pasażerowie i pilot ponieśli śmierć na miejscu.



MANEWRY FLOTY NIEMIECKIEJ

Na morzu Północnym odbyły się w tych dniach wielkie manewry Floty niemieckiej. Na zdjęciu — eskadry torpedowców w czasie manewrów.

### Polska -- Grecja 3:0

Wczoraj, w drugim dniu meczu tenisowego Polska — Grecja o puchar Davisa, rozegrana została gra podwójna, w której polska para Bratek — Tarłowski pokonała Greków Stalios — Zachos w 3 setach, 7:5, 6:1, 6:1.

Po dwóch dniach walki Polacy prowadzą 3:0 i wobec tego mecz został już przez nas wygrany. Dzisiejsze (niedziela) dwie gry pojedyncze panów będą już tylko formalnością.

Double Polski w walce wczorajszej stanął całkowicie na wy-

sokości zadania. Tarłowski — Bratek byli parą zgraną, rozumiejącą się, bardzo ambitną i zaciętą. Wygrali walkę w ładnym stylu, przez cały czas całkowicie panując nad sytuacją.

Tarłowski pokazał ładną grę z głębi kortu, Bratek ze szczęściem stosował grę przy siatce.

Obaj Grecy byli przeciwnikami znacznie słabszymi. Z obu Greków lepszym był Stalios, jednak mała regularność obu Greków, a szczególnie Zachosa, zdecydowała o porażce.

# WYJASNIENIA POLSKI

## Napad na pociąg

Japonia i Sowiety oskarżają się wzajemnie

LONDYN, (PAT). — „Financial News” z dnia 22 sierpnia w korespondencji z Warszawy rozpatrzyło aferę Żyrardowa pod kątem widzenia naciśku wobec kapitału zagranicznego, inwestowanego w Polsce, wysuwając zupełnie nieuzasadnione twierdzenie, że sprawa Żyrardowa wywołała w Polsce powszechny wstręt wobec obcego kapitału, pracującego w Polsce.

W związku z tem „Financial News” zamieszcza obszernie wyjaśnienie ze strony polskiej, które stwierdza na wstępie, że afera Żyrardowa nie ma nic wspólnego z inwestycją obcych kapitałów w Polsce. Wyjaśnienie przedstawia następnie szczegółowo wszystkie oszukiwane machinacje Boussaca, z podkreśleniem, że za odbudowę przez rząd zakłady Żyrardowskie Boussac zapłacił tylko 23.000 fr. szwajcarskich.

Wyjaśnienie zakończone jest w sposób następujący: „Faktem jest, że Boussac wogóle nie inwestował w Polsce żadnych kapitałów, rozważanie więc sprawy Żyrardowa pod kątem widzenia obcych inwestycji w Polsce jest z natury rzeczy bezprzedmiotowe.

Przeciwnie, Boussac wyciągał z Polski wiele milionów przez odpisy i procenty od nieistniejących wkładów. Cała akcja, podjęta obecnie w Polsce przeciwko Boussacowi, nie jest przeto bynajmniej akcją podejmowaną przeciwko kapitałowi zagranicznemu.

Wręcz odwrotnie: akcja ta ma na celu uniknięcie skandalów finansowych i stworzenie na wzór Anglii, gdzie skandale finansowe są najrzadsze w świecie, atmosfery uczciwej i normalnej pracy dla kapitału w granicach, w których jest to słuszną i naturalną prawdą inwestycjami, jak np. „English Electric Company”, „Metropolitan Vickers”, lub „Westinghouse” są w Polsce witane z otwartymi ramionami i tym inwestycjom rząd polski gotów iść jak najdalej na rękę, na podstawie wzajemnie zrozumianych i uznanych interesów.

### Krwawa tragedia miłosna

Wczoraj rozegrała się w Jąblonie krwawa tragedia na tle miłosnym. 19-letni żun Stanisław Dąbrowski po sprzeczce z narzeczoną swoją Teofilą Swidakówną strzelił do niej z rewolweru, kładąc ją trupem na miejscu.

Po dokonaniu tej zbrodni skierował broń w swoją pierś.

W stanie b. ciężkim przewieziono go do szpitala Przemienienia Pańskiego.

## Złoto płynie do Francji

PARYŻ (PAT). — „Le Petit Parisien” donosi, iż niemiecki parowiec „Bremen” przywiózł z Nowego Jorku do Cherbourg 261 kilogramów złota wartości 2 i pół miliona franków.

Złoto to zostało wysłane przez Federal Reserve Bank

Fikcyjne inwestycje natomiast, będące w istocie rzeczy tylko spekulacją finansową, nie będą w Polsce tolerowane.

Praktyki pana Boussaca zostaną wyjaśnione całkowicie na przewodzie sądowym przed trybunałem polskim.

## Wspaniałe zwycięstwo jeźdźców polskich

RYGA, (PAT). — W zawodach o puchar narodów ekipa polska zajęła pierwsze miejsce. Drugie miejsce zdobyła Łotwa. 3-cie miejsce przypadło jeźdźcom niemieckim.

Indywidualnie pierwsze miejsce zajął por. Komprowski na „Owocu”, drugie miejsce zajął mjr. Lewicki na „Kikimorze”.

Nagrodę pośła polskiego dla najlepszego jeźdźcy łotewskiego wygrał por. Ozol na „Etymologii”.

## Niemcy przygotowują zamach na Kłajpedę

PARYŻ (PAT). — Organ emigrantów niemieckich „Pariser Tageblatt” zamieszcza pochodzącą od korespondenta z Kłajpedy wiadomość o przygotowaniach niemieckich do zamachu zbrojnego na Kłajpedę. Dziennik zwraca uwagę na po-

zostające w związku z temi rzekomymi planami wzmocnienie garnizonu w Tylży, do którego przychodzić mają dwa pułki: piechoty i artylerji. Rozszerzane są również koszary kawaleryjskie celem pomieszczenia dodatkowych oddziałów artylerji. Czynione są również za-

mówienia na skrzynie amunicyjne. Arsenaty Reichswehry, policji i oddziałów S. A. pełne są broni. Przygotowania, czynione w Tylży mogą być — zdaniem dziennika — wyjaśnione tylko przygotowaniem się do zamachu na Kłajpedę.

## Katastrofa parowca japońskiego

100 osób utonęło

DAIREN (PAT). — Dowództwo portu Gensan w Korei donosi, że na rzece Jalu zatonał parowiec japoński, na pokładzie którego znajdowało się około 200 osób.

Akcja ratunkowa z powodu gęstej mgły bardzo utrudniona, tak, że zdołano uratować tylko 109 osób, reszta zaś utonęła.

## Miljon robotników rozpoczyna strajk

NOWY JORK (PAT). — Nie pozostaje już prawie żadnych nadziei co do zażegnania strajku w przemyśle włókienniczym, który ma się rozpocząć dziś o godz. 23.30. Praktycznie

biorąc strajkiem objęty będzie cały przemysł włókienniczy Stanów Zjednoczonych.

Liczba uczestników strajku wynosić będzie kilkaset tysięcy ludzi. „New York Times” są-

dzi, że do strajku przystąpi zgroza milion robotników jeśli wszyscy pracownicy przemysłu włókienniczego zastosują się do wezwania swych przywódców.

## Campana spłonęła

Zbiorniki nafty nadal wybuchają

BUENOS AIRES (PAT). — W mieście Campana nastąpił wybuch szeregu dalszych rezerwuarów naftowych. Miasto jest

już niemal całkowicie zniszczone przez wybuchy, jakie miały miejsce we wtorek i środę.

Ludność ogarnięta paniką opuściła miasto. Z powodu szalo-

nego gorąca wywołanego przez pożar, straż ogniowa musiała zaniechać usiłowań umiejscowienia pożaru.

## Stan wojenny

dla zlikwidowania... domów publicznych

NOWY ORLEAN (PAT). — W mieście ogłoszony został stan wojenny.

Sen. Long, posiadający obec-

nie na obszarze Luizjany pełno-mocnictwa dyktatorskie nie mające precedensu w historii Stanów Zjednoczonych, wprowadzi-

ził do miasta oddziały gwardji narodowej, przy pomocy których zamierza zlikwidować domy gry i domy publiczne.

## Uroczyste otwarcie Targów Wschodnich

LWÓW (PAT). — Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie 14 Międzynarodowych Targów Wschodnich, które przedstawiają się w roku bieżącym nadzwyczaj korzystnie.

Wszystkie bez wyjątku stoiska są zajęte, tak, że w dniu wczorajszym zarząd Targów Wschodnich nie przyjmował na pływających dalej zgłoszeń z powodu braku miejsca.

W bieżących targach dość licznie reprezentowana jest zagranica, a mianowicie Austria, Czechosłowacja, Włochy, Niemcy, Rumunia i Węgry. Za powiedziane są wycieczki z tych krajów, a ponadto z Sowietów i Palestyny.

O ile chodzi o wytwórczość krajową, liczba wystawców znacznie się zwiększyła.

Uroczystość otwarcia rozpoczęła się o godz. 11 przed południem w wielkiej sali izby przemysłowo-handlowej.

O godz. 11 wszedł na salę minister Przemysłu i Handlu p. Floyer - Rajchman w otoczeniu wiceministra dr. Doleżala, wyższych urzędników ministerstwa przem. i handlu, min. spraw zagranicznych, wojewodów lwowskiego Beliny - Prażmowskiego i tarnopolskiego Maruszewskiego i innych.

Zebrań zagalił prezes izby przemysłowo-handlowej we Lwowie sen. dr. Szarski przemówieniem, w którym zobowiązał rolę targów wschodnich od początku ich istnienia.

Następnie zabrał głos prezydent miasta Drojanowski.

Z gmachu izby przemysłowo-handlowej udano się na plac Targów Wschodnich, gdzie minister Rajchman dokonał aktu otwarcia, przecinając symboliczną wstęgę, poczem rozpoczął zwiedzanie pawilónów, oprowadzany przez dyrektora targów Jasińskiego.

Atak bandytów na pociąg był zorganizowany z premedytacją.

Pociąg wykolejono przy pomocy sztucznej przeszkody poczem bandyci, którzy znajdowali się w okopach po obu stronach toru kolejowego, rozpoczęli ogień na wozy 1-szej i 2-giej klasy.

5-ciu Japończyków zostało zabitych, 25-ciu odniosło rany, bandyci uprowadzili dwóch obywateli amerykańskich oraz 5 Japończyków.

Jeden z obywateli amerykańskich, który był świadkiem napadu udzielił wywiadu prasie mandzurskiej, w której wyraził zdziwienie, że bandyci posiadali w swych rękach obfitą ilość amunicji.

Niektóre doniesienia dzienników stwierdzają, że bandyci schwytani przez wojska mandzurskie posiadali na rękach opaski z napisem: „przyjaciele sowietów”. Według tych samych doniesień nieznany dotychczas pasażer rosyjski w 3-ciej klasie dawał sygnały bandytom podczas ataku na pociąg.

MOSKWA (PAT). — Agencja Tass donosi, iż dzienniki harbińskie wypełnione są w dalszym ciągu najfantastyczniejszymi oskarżeniami pod adresem aresztowanych urzędników wschodnio-chińskiej linii kolejowej oraz konsulatów Z. S. R. R. w Mandżurji. Dzienniki te ogłaszają niesłychane pogłoski o jakimś „spisku sowieckim”.

„Charbińskie Wremia” twierdzi, iż pewna „tajna organizacja sowiecka” miała rzekomo otrzymać z Charbina polecenie wyszukania tajnych dróg, celem zorganizowania w Mandżurji składów broni i materiałów wybuchowych oraz dokonywania zamachów na pociągi przy pomocy band chun-chuzów.

Wszystkie tego rodzaju informacje nie zasługiwałyby nawet na uwagę, gdyby te absurdalne oskarżenia nie były jedynym powodem aresztowania urzędników sowieckich i gdyby w całej tej akcji nie dostrzegano się jasno chęci przypisania konsulatowi sowieckim z Mandżurji specjalnie zaś konsulatowi generalnemu w Charbinie oraz konsulatowi na stacjach Mandżurji i Pogranicznemu kierownictwa rzekomych spisków.

Wszystkie tego rodzaju oszczerstwa aluzje oraz nieustająca kampania antysowiecka, prowadzona przez prasę japońską-mandzurską uważane są w do-brze poinformowanych kołach charbińskich za akcję przygotowawczą do nowych wystąpień prowokacyjnych przeciwko konsulatowi sowieckim.

### Śmierć przy pracy

SOSNOWIEC (PAT). — W sobotę rano na odkrywce węglowej Sosnowieckiego T-wa wydarzył się tragiczny wypadek. 18-letni Jan Robak wskutek nieostrożności spadł do szybiku głębokości 33 metrów, ponosząc śmierć na miejscu.

## Paragwaj zwycięża

Wyniki ostatniej ofensywy

ASUNCION (PAT). — Ministerstwo wojny ogłasza komunikat o sukcesach armji paragwajskiej, osiągniętych w czasie ofensywy, rozpoczętej w dniu 14 sierpnia.

Komunikat głosi, że wojska paragwajskie zdobyły od tego

czasu 14 fortów, wzięły do niewoli 25 oficerów i 1900 żołnierzy boliwijskich.

Zdobyto również 185 karabinów maszynowych i znaczną liczbę samochodów ciężarowych.

## OD ŚWITU DO NOCY

Wczoraj o godz. 14.30 odleciała z Warszawy do Jugosławii eskadra, złożona z 7 samolotów wojсковych, ośmiu słotami wizyty lotnictwa jugosłowiańskiego.

Policja węgierska wykryła niebezpieczną organizację komunistyczną, która planowała demonstrację na 1 września z okazji dnia młodych robotników.

Rzecz charakterystyczna, że na ozele organizacji stały wyłącznie kobiety.

Trybunał ludowy w Berlinie skazał za przygotowanie zdrady stanu 2 komunistów na 10, względnie 8 lat ciężkiego więzienia, trzech dalsi oskarżeni otrzymali 6 i pół do 3 lat, reszta zaś od półtora do 2 lat zwykłego więzienia.



NA PIERWSZYM ZDJĘCIU: Znany komik filmowy Buster Keaton występuje obecnie w wytwórni filmowej w Joinville pod Paryżem, widzimy go ze swym reżyserem podczas zdjęć w Paryżu. NA DRUGIM ZDJĘCIU: Na pokazie strojów kąpielowych na jednej z plaż na Rivierze francuskiej, zwraca uwagę swą oryginalnością strój, przedstawiony na ilustracji. NA TRZECIM ZDJĘCIU: Na zawodach lekkoatletycznych w Oslo Szwed Harald Anderson pobli światowy rekord w rzucie dyskiem i ten moment przedstawia nasza ilustracja.

## Likwidacja strajków rolnych na Wołyniu

W styczniu 1934 roku K. P. Z. U. (Komunistyczna Partia Zachodniej Ukrainy) łącznie z Centralnym Komitetem niedawno rozwiązanego U. S. O. (Ukraińskiego Sielańskiego Objednania), postanowiły urządzać na Wołyniu strajki rolne, które polegały na pozbawieniu ludności miejskiej wszelkich artykułów wiejskich.

W tym celu urządzano na wsiach zgromadzenia chłopów, na których agitowano za zaprzestaniem dowozu do miasta, spowodu wygórowanych cen produktów monopolowych i przemysłowych, a równocześnie niskiej cenie produktów wytwarzanych przez wieś. Żądano również zniesienia opłat rogatkowych. A wszystko to można było osiągnąć — zdaniem agitatorów KPZU ze specjalnie przyślanym w tym celu „szefem propagandy” Semionem Chereńcem — przez wygłodzenie miast. W wypadku zaś, gdyby ktoś z wieśniaków nie chciał się dostosować do komitetów strajkowych, należało terorem zmusić do przystąpienia do wspólnego frontu.

To były plany przedstawiane przez specjalnie wyszkolonych agitatorów i ich wykonanie miało uszczęśliwić stan chłopski. Łatwo trafiła taka argumentacja, do rozumu chłopu mieszkającego w zapadłej wsi, którego umysł jest przytępiony ciągłym widokiem komornika lub sekwestratora, który sądzi, że wszystkiemu jest winne państwo. On nie wie, że kryzys ma podłoże ogólnoswiatowe, że nie tylko jemu jest źle. Sądzi, że to co mówi agitator jest świętą prawdą. I łatwo idzie na lep agitacji. A później, gdy nadchodzą skutki tych lekkomyślnych kroków, inicjatorów niema, a na ławie oskarżonych zasiada chłop, którego rodzina sprzedaje ostatni dobytek, aby dać o-

broń swemu jednemu żywicielowi.

Na powyższym tle była rozpatrywana onegdaj przed Sądem Okręgowym w Łucku, sprawa przeciwko jednemu z takich komitetów strajkowych, którego zadaniem była organizacja niedowozu artykułów oraz niedopuszczanie przez terror wyłamujących się z pod jednego frontu. Na ławie oskarżonych zasiadli: prezes Jan Nowosielski, sekretarz Henryk Kamiński oraz członek zarządu Teodor Zukowski. Prócz tych zasiadł inspirator wszystkich zajęć Maksym Juśkiewicz. Jako miejsce działania była gmina Chorlupy pow. Łuckiego.

W dniu 12 lutego na zebraniu u gospodarza Tarasiuka, postanowiło 76 gospodarzy po wysłuchaniu mów Nowosielskiego i Kamińskiego, zorganizować strajk. Na drugi dzień pod przewodnictwem Juśkiewicza postanowiła pójść w sukurs starszym, przez pomaganie im w niedopuszczaniu dowozu do miasteczka Otyka.

O wszystkich planach dowiedziała się policja. W nocy z 14 na 15 lutego przebrany w cywilne ubranie policjant, pojechał w kierunku miasteczka. Kilka kilometrów przed rogatkami został zatrzymany przez 11 wyrostków, którzy nie chcieli puścić go do miasta. Nie odnieśli skutku żadne tłumaczenia. Młodzieńcy nie tylko nie chcieli ustąpić, ale stawiali czynny opór. Policjant wezwał strzałem w powietrze pomoc z posterunku. Odprowadzono młodzieńców do sołtysa.

Tymczasem zebrał się tłum około 300 osób, który natychmiast domagał się uwolnienia zatrzymanych. Policjanci nie chcąc doprowadzić do rozlewu krwi po wylegitymowaniu zatrzymanych, puścili ich na wolność.

Po przybyciu na posterunek zażądano posiłków policyjnych, zapomocą których strajk został stłumiony.

Oskarżeni na przewodzie do winy się nie przyznali, twierdząc, że do komitetu weszli nieświadomie, nie wiedząc nic o celach jakimi miał walczyć.

Przeprowadzony przewód wykażał jednak bezpodstawność ich atutów obronnych i po-

twierdził całkowicie winę.

Sąd Okręgowy w osobie sędziego S. O. Suszki, po wysłuchaniu mowy oskarżyciela publicznego prok. Krużyńskiego i obrońców adw. Wyrzykowski i Skafalana, skazał Maksyma Juśkiewicza na 1 rok więzienia, pozostałych na osiem miesięcy więzienia, zaliczając im czteromiesięczny arest prewencyjny.

## Zagadkowa zbrodnia w porcie

### IV.

W tej samej gazecie w której ukazało się sensacyjne ogłoszenie zamieszczono wywiad z pastorem Delorme. W mocnych słowach piętnuje Delorme zbrodnię dokonaną na osobie jego brata i zapowiada, że osobiście będzie się starał o schwytanie tajemniczego sprawcy. Wzywa do współpracy wszystkich najwybitniejszych detektywów. Uważa, że dotychczasowe śledztwo obrało zupełnie mylny kierunek i opierając się jedynie na poszlakach wytwarza zgola osobliwy nastrój. Na podstawie do tychczasowych wyników, prowadzonych na własną rękę, pastor wierzy, że uda mu się odciąć w ręce sprawiedliwości zabójcę jego brata.

Po przeczytaniu tego rewelacyjnego wywiadu, komisarz Lorenz wpadł w wściekłość. Siedząc w kawiarni zastanawiał się nad biegiem zdarzeń i wreszcie doszedł do przekonania, że pastor Delorme to nielada sztuka.

Rozumiał, że jego obciążający materiał, którym dotąd operował, łatwo może zostać obalony. Wystarczy bowiem, by sprawą zainteresowały się wyższe czynniki i klęska gotowa. Pastor Delorme był dobrze widziany u wyższych władz i niewątpliwie prędzej dadzą wiarę jego oświadczeniom, aniżeli skrzętnie zebranemu materiałowi nieznanego detektywa.

Mogą potraktować dochodzenia komisarza jako chęć zemsty i wówczas cała sprawa przybrałaby zgoła inny obrót. Komisarz Lorenz ocenił sytuację jako zupełnie wyjątkową. Przeczując, że pastor poprostu rzuci mu publiczne wyzwanie i pragnie z nim walczyć.

A więc dobrze — pomyślał komisarz — będziemy walczyć. Ale będzie to walka do upadłego.

Tego samego dnia wieczorem,

pastor Delorme podczas kolacji przeczytał w gazecie następującą wiadomość:

„Włamanie do mieszkania profesora Comessiusa. Jak nas informują nocy ubiegłej do mieszkania profesora Comessiusa, znanego kolekcjonera antyków włamali się nieznani sprawcy i skradli większą sumę pieniędzy oraz zbiór cennych przedmiotów o bezcennej wartości. Bliższych szczegółów brak.

Profesor Comessius był przyjaciелеm pastora to też nic dziwnego, że ten zaraz doń zatelefonował wyrażając ubolewanie z powodu straty jaką poniósł profesor. Z kolei zamierzał pastor Delorme opuścić mieszkanie, ale w tym momencie rozległ się dzwonek telefonu. Gdy pastor podniósł słuchawkę usłyszał dobrze mu znany, głos komisarza Lorenza.

Komisarz żądał:

— Musi pan zezwolić na przeprowadzenie rewizji w swym mieszkaniu.

Śmiejąc się, pastor odpowiedział:

— Bardzo proszę, ale niestety muszę wyjść z domu. Mam do załatwienia bardzo pilny interes.

— Ach tak, interes? A cóż to za interes?

— Nie mam zwyczaju składać raportów o swoich sprawach.

— Bardzo słusznie, tylko, że ja mogę kazać pana śledzić.

— Zrobi pan wszystko, co będzie uważał za wskazane.

I na tem rozmowa urwała się. Komisarz Lorenz był silnie zdenerwowany. Poraz pierwszy miał do czynienia z tak dziwnym mordercą. O tem, że właśnie pastor Delorme był zabójcą własnego brata, nie miał żadnych wątpliwości. Chodziło mu tylko o to, by zebrać jeszcze kilka szczegółów, któreby zupełnie pogłębiły dumnego pastora.



### Komisja ministerjalna zakończyła prace

Komisja Międzyministerjalna, powołana, swojego czasu decyzją Ministra Przemysłu i Handlu dla zbadania działalności Giełdy Mięśnej w Warszawie, obecnie zakończyła swe prace i wyniki przedstawiła, w obszernym raporcie Ministrowi Przemysłu i Handlu panu Floyar-Rajchmanowi.

Należy się spodziewać, że Pan Minister Przemysłu i Handlu, znany z szybkiej i stanowczej decyzji, czego najlepszym dowodem jest sprawa Żyrardowa, po zapoznaniu się z obfitym materiałem, poweźmie w dniach najbliższych decyzję, która położy kres panującemu na Giełdzie Mięśnej chaosowi, umożliwiając tem samem kupcom i rzeźmiesnikom branży mięsnej spokojne i oparte na prawie prowadzenie swych przedsiębiorstw.

### OGŁOSZENIA DROBNE

A) MEBLE otomany gwarantowane najtaniej gotówką ratami według budżetu kupującego. **Złota 25 m. 19** druga brama.

Z LICYTACJI od 35 złotych, garnitury męskie, palta jesienne i zimowe oraz futra męskie i damskie. Nowy-Swiat 59, mieszkania 51.

ZŁOTY TYGODNIOWO aparaty radiowe, fotograficzne, żyrandole, patofony, wyzmaczki, platery, sprzęty kuchenne. Pańska 40/22, tel. 607-74.

**Dystygnowana pani**  
używa wytwornej wody kwiataowej  
we flakonach kwiataowej muszli  
o najmodniejszych zapachach:

*Baïset d'amour. Cozail d'amour.  
Gentil Bouquet. Masque d'or.  
Mon Printemps. Pezle Noire.*

**FLORIDA**  
S.A.  
WARSZAWA

## Urząd Wojewódzki rozpatrzył protest wyborczy w Grodnie

W tych dniach na ręce przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej do Rady Miejskiej dr. Talhejma nadeszła decyzja Urzędu Wojewódzkiego w sprawie wniesionego protestu z okr. VII (Przedmieście Zaniemeńskie) przez listę Chrześcijańską.

Aczkolwiek nikt nie wątpi, że protest został odrzucony, jednak ze względu na wyjazd dr. Talhejma nie udało się uzyskać oficjalnego potwierdzenia treści decyzji.

Po zasięgnięciu informacji u pełnomocnika listy dowiadujemy się, że dotychczas treść pisma

Urzędu Wojewódzkiego nie została mu zakomunikowana. Pełnomocnik był wzywany telefonicznie jednakże zgłosił się już po wyjeździe dr. Talhejma. Rozpatrzenie protestu wróży

bliskie, ostateczne załatwienie spraw samorządu grodzieńskiego t. zn. zwołanie pierwszego posiedzenia nowoobranej Rady Miejskiej, wyboju prezydenta, wiceprezydenta i ławników.

## Domki ustępują przed zamaszystą budową wybrzeża im. Pierackiego

W związku z energiczną budową bulwaru nad Niemnem na wybrzeżu im. Pierackiego zaczęła konieczność usuwania domków, stojących na terenach pracy.

Pierwszy domek zniszczony

przed paru tygodniami wymagał niemało kłopotów, aż wreszcie za cenę 1100 zł i udzieleniu placu pod budowę w innym miejscu udało się go rozebrać. Obecnie idzie o wiele łatwiej. Oto w tych dniach wywłasz-

czono następny domek E. Prenera (Jurydyka 88) Odszkodowanie tym razem wynosi 200 zł. (na rękę) resztę sumy zaliczono na poczet nieopłaconych podatków. Bezpłatny plac pod budowę nowego domu został wyznaczony przy ul. Górnej.

Rozbudowa wybrzeża im. Pierackiego, jak zaznaczyliśmy poprzednio, b. szybko naprzód. Oto onegdaj wieczorem poraz pierwszy zabłysnęły latarnie, zarówno na bulwarze nad Niemnem, jak również wzdłuż nowo wybudowanych schodów prowadzących od Niemna do Zamku.

wie. Przyjęcie gości w Grodnie odbyło się w g. ustalonego programu.

Program dzisiejszego pobytu jest następujący.

Godz. 9 — Zwiedzanie terenu prac wykopaliskowych na Król. Zamku Starym w Grodnie, poczem pieszo wycieczka na Kołoże.

Godz. 11 — Przejazd autami: z Kołoży do bożnicy drewnianej na Przedmieściu Zaniemeńskim.

Godz. 12 — Do kościoła po Bernardyńskiego oraz pieszo do kościoła Farnego.

Godz. 15,15 — Odjazd z dworca kolejowego do Wilna.

**Cafe** Grodno wie, że przybory biurowe, kancelaryjne sprzedaje najtaniej **IBERSKI** Księgarnia i skład materiałów piśmienn. — Dominikańska 29

**Złóż datkę na powodzian!**

## Ilu będziemy mieli wiceprezydentów

Kwestja liczby wiceprezydentów w Grodnie nie jest jeszcze definitywnie załatwiona.

Pospieszaliśmy się co prawda, gdy bezpośrednio po wejściu w życie nowej ustawy samorządowej wybrano drugiego wiceprezydenta. Ustawa przewiduje, że miasta liczące ponad 50 tys. mieszkańców mogą posiadać drugiego wiceprezydenta, lecz oczywiście nie muszą.

Grodno aczkolwiek cyfrę mieszkańców bardzo znikomo przekroczyło, jednak pierwsze przed innemi miastami, wybrało II-go wiceprezydenta.

Zastanawiającym jest fakt, że

miasta o 100,000 mieszkańców, jak np. Białystok opowiada się za jednym wiceprezydentem.

Spodziewać się należy, że

uchwała nowej Rady Miejskiej i choć ze względów oszczędnościowych etat II-go wiceprezydenta zostanie zredukowany.

## Wizytacja kuratora szkolnego p. Szelegowskiego

Kurator Okręgu Szkolnego p. Szelegowski w towarzyszeniu naczelnika Gluchowskiego i jednego z wizytatorów rozpoczęli wizytację szkół na terenie sąsiednich powiatów.

Zostały już ilustrowane szkoły średnie w Słonimie.

Obecnie p. kurator bawi w Wołkowysku. Prawdopodobnie w tych dniach przybędzie do Grodna.

## Dwom niewiastom nie udało się oszukać władzy

się do I komisariatu, gdzie zameldowała o znalezieniu podrzutki niewiadomego pochodzenia.

Policja jednak w toku badań wykryła podstęp Serafinę i Leo-

kadę pociągnięto do odpowiedzialności. W tych dniach sprawa była rozpatrywana przez Sąd Okręgowy, jednak ze względu na niestawiennictwo świadków proces został odroczony.

## Zbiórka fantów na loterję

Komitet Niesienia Pomocy Powodzianom urządza wielką loterję fantową i w tym celu zwraca się do wszystkich mieszkańców Grodna z prośbą o ofiarowanie fantów.

W każdym domu znajduje się drobniak, który bez uszczerbku dla rodziny przyczyni się do ulżenia doli powodzian.

Fanty zbierane są przez oso-

by upoważnione, oraz przyjmowane w Komendzie Miasta ulica Orzeszkowej 5.

Nikommu nie wolno odmówić ofiary na powodzian.

ANONSI  
Kino Zosienka  
**Żółty detektyw**

## SZKOLNE KURTKI FARTUSZKI

Stale na składzie:  
Gimnastyczne pantofle, spodenki i koszulki oraz pończochy, skarpetki i t.d.

Poleca **J. MIKO**  
**GRODNO,**  
Dominikańska 19

## Wytwórnia obuwia Ig. Ostrowskiego

w nowym lokalu przy ul. Brygidzkiej 11

wykonuje obstalunki, solidnie, elegancko, z gwarancją

Ceny umiarkowane

39

### Komunikat

Z dniem rozpoczęcia nowego sezonu t.j. 1 IX br. unieważniają się wszelkie Passe Partout, bilety bezpłatne i karty ulgowe, wydane w sezonie ubiegłym.

Celem otrzymania passe partout i ulg w nowym sezonie osoby zainteresowane zechcą zgłosić się do biura Twa Kino-wego „Blok” (Pocztowa, 4, lokal kina) w godzinach wieczorowych. Nowe wydane karty bezpłatnego wstępu do naszych kin nie będą ważne podczas premier i dni świątecznych.

Z poważaniem  
Dyrekcja kino-teatrów  
Polonia i Palace

**Jak** abonować książkę to w wypożyczalni Nowości przy Księgarni **E. IBERSKIEGO** Dominikańska 29. Najbogatszy wybór nowości

Dźwiękowiec **APOLLO**

Dziś! Potężny film, osławiający po raz pierwszy świat dziewcząt wyrzuconych poza nawias „uczciwego życia” oraz dramat kobiety przed sądem p. t.

## KOBIETY POD KONTROLĄ

w rol. gl.: genialna tragiczka **WYNNE GISSON**, **MONA BARRIE** oraz słynny **PRESTON FOSTER**

Każda z kobiet powinna zobaczyć ten film, gdyż każdej to się może przytrafić

Nadprogram: Najnowszy Tygodnik Foxa—Aktualności świata

D Z I S

**ZOSIENKA** Kino Dźwiękowe Brygidzka 2

Pocz. seans. 6, 8, 10<sup>15</sup>  
Wstęp od 25 gr.

## Zemsta D-ra Fu Manchu

z obsadą:  
**WARNER OLEND, JEAN ARTUR, NORT HAMILTON**

Uwaga: Film ten nie ma nic wspólnego z filmami wyświetlanymi dotychczas o tym samym tytule, a pod każdym względem stoi na wyższym poziomie od nich

Redaktor przyjmuje od 14—17.

Drak. Piotr Redzko, Grodno Rydza-Śmigłego 6.—Tel. 59

Dźwiękowe-Kino **Polonia**

Pocztowa 4

Otwarcie sezonu 1934/35 r.

Wyświetla swój pierwszy przebój ze złotej serii filmów zakontraktowanych na nowy sezon p. t.

## BIAŁA LILJA

Potężny film o miłości i poświęceniu w realizacji wielkiego Victora Fleminga

W rol. głów.:  
Największa dziś aktorka, laureatka Akademii Filmowej w Ameryce, genialna **HELENA HAYES**

Fascynujący ulubieniec kobiet **CLARK GABLE**

Sędziwy dyktator ekranu **LEWIS STONE**

W nadprogramie Najnowsze aktualności

Wejście na pocz. seansów: 6, 8<sup>30</sup>, 10<sup>40</sup> (w święta od 4-jej)

**Kino „PALACE”**

Orzeszkowej 14

Wstęp od 25 gr.

Na otwarcie sezonu

Bożyszcze puliczności **RAMON NOWARO** w swojej najlepszej kreacji p. t.

## Żółty książę

Czytajcie

**OSTATNIE WIADOMOSCI GRODZIENSKIE**

Redakcja i Administracja: ul. Rydza-Śmigłego № 6. Telef. 59.

Redaktor—Wydawca Piotr Redzko.